Новац, медији – и пораз на изборима

Пише: Зоран Аврамовић
среда, 23 мај 2012 20:09

Присетимо се вечерњег дневника Јавног сервиса уочи изборне тишине пред избор председника републике. Из београдске Арене емитована је слика присталица Бориса Тадића, снабдевена разним реквизитима, са поздравима и подршком са разних домаћих и иностраних страна а све је то одисало раскошем и богатством каква је била двомесечна кампања ДС. На другој слици, у том Дневнику, на којој је био Томислав Николић, није било никог иза његових леђа. Он је позвао грађане да изађу на изборе и да мисле на своју децу. Тамо, масовно викање и разметање богатством, а на другој страни сам Томислав Николић. Било је у томе значајне политичке симболике данашње Србије: владајућа елита и њен председник нису оскудевали у новцу а ни у подршци електронских и штампаних медија.

И голим оком се видело са колико новца у видљивом и невидљивом сефу наступају политичке странке и њихови челници. Оно што је објављено, највише пара је бацила у кампању ДС, па УРС, па ЛДП па СНС. Само на ТВ оглашавање за председничке и парламентарне изборе потрошено је 765 милиона (ДС), 680 (УРС), 360 (ЛДП), 280(СНС), (Политика, 12. мај 2012).

Голим оком се видело колико су странке и председнички кандидати присутни у штампаним и електронским медијима. И не само присутни на неутралан или позитиван начин. Већ и количином блаћења и обмањивања противника. ДС је био у свим медијима преко сваке мере а Борис Тадић готово да је становао у медијима. Чак је и једна забавна емисија у којој је био главни гост четири жене репризирана уочи предизборне тишине.

Томислав Николић је био не само дефаворизован већ је био на крсту медијске јавности под окриљем ДС. Ово је била његова политичка калварија коју је успео јуначки и морално да надвлада.

Зашто ДС и Борис Тадић нису успели на овим изборима да победе Николића и СНС, упркос огромним парама које су убацили у кампањи и неограниченом присуству у свим медијима? И софистицираној подршци из иностранства. Зашто УРС и ЛДП нису остварили бољи резултат? Очита је несразмера између уложеног и добијеног у протеклој кампањи за политичку власт.

Зашто? Па постоји више разлога. Наводим три.

Начин владања не могу да сакрију а ни да улепшају медији, ни новац. Ова власт је била окренута олигархији, одређеним добростојећим интересним круговима у српском друштву. Економска стагнација, огроман пораст незапослености, ширење корупције, мањак националног достојанства, све то и још прилично неподопштина представника и учесника у влади и око ње, нису могли да пониште огромне паре извађене зарад убеђивања осиромашених и понижених грађана. Већински утисак јавности био је да је основни циљ претходне власти да остане на власти а не да учини нешто за поправљање неповољне социо-економске ситуације.

Други разлог је у дугој владавини ДС и његове коалиције. У претходној влади било је министара који дванаест година седе у кабинетима државне управе. Дуготрајна власт није пријатељ демократије. На нашем примеру сваки познавалац политике биће у дилеми да одреди место где је била власт. Демократија треба да осветљава доносиоце одлука. У протеклом мандату, није се могао препознати ни персонално ни институционално, онај ко одлучује.

Трећи разлог се налази у самој кампањи за председничке и парламентарне изборе. Владајућа екипа на челу са ДС кренула је у придобијање подршке идејом о сигурности

(што је требало да имплицира несигурност са опозицијом) и форсирањем негативног имиџа о СНС и Томи Николићу. Поруке са негативним имиџом о супарнику биле су шаржиране и елементима прљавих прилога а свему томе се придружила и странка која није прескочила цензус. Сваки озбиљан посматрач политичке борбе морао је знати да ће се тако нешто десити. Негативна и прљава кампања не пролази код грађана свесних личних и друштвене егзистенције. Онај ко буде у будућности јахао на таквој кампањи приближава се граници цензуса.

Каква је политичка поука ових избора? Једна је од посебног значаја. Ако је власт рђава, ако је састав владе такав да њени чланови нису на висини моралних дужности и законских норми, показује се да ни огроман новац и ни екстремно пристрасни медији не могу да сачувају такву власт од пораза. Ово убеђивање грађана од стране власти, рачунало је на моћ медија. Новац дат у све форме медијских порука, показао је заправо, границу медијских моћи. Билборди, плакате по зидовима и тарабама, флајери од којих се није могло проћи улицама, новине са насловима преко целе стране, телевизијски спотови и вести као политичко средство у задобијању подршке грађана наилази на зид који важи за сваку демократију а не само српску. Ако рђаво владаш, ако се богатиш а народ сиромаши, ако си дуго на власти не могу ти помоћи никакава средства. У таквим околностима, једино ти помаже државни удар или увођење диктатуре на мала врата. Данас, на тај пут власти нико не рачуна.

Да ли ће ови последњи избори помоћи Србији да унапреди своју политичку културу? Не могу лако да одговорим на ово питање.